Адолат ҳар ишда ҳамроҳимиз ва дастуримиз бўлсин!

ИНСОН ва ҚОНУН

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
АДЛИЯ ВАЗИРЛИГИНИНГ ҲУҚУҚИЙ ГАЗЕТАСИ

2013 йил 14 май • сешанба № 19 (859)

e-mail: insonvaqonun@minjust.gov.uz | www.insonvaqonun.uz | www.insonvaqonun.adliya.uz

2013 йил — "Обод турмуш йили"

Яхшилик — қалбни эритгувчи нур

"ОБОД турмуш йили"да яшаяпмиз. Аввало, бу йилнинг мазмун-моҳиятини ва мақсадини англаб етишимиз зарур. Биз қандай орзу-истакларни ният қилмайлик, дилимиз равшан ҳамда кўнглимиз хотиржам бўлсагина, мақсадга эришамиз. Шунинг учун ободликни кенг маънода тушуниш лозим. "Обод деганда, — деди Юртбошимиз Конституциямизнинг 20 йиллигига бағишланган тантанали маросимдаги маърузасида, — халқимиз, миллатимиз нафақат кўркам ва чиройли, шу билан бирга, тинчлик ва осойишталик, ўзаро меҳр-оқибат, аҳиллик, файз-барака ҳукмрон бўлган жойларни, доимо пок ният ва соғлом интилиш билан яшашни тасаввур қилади".

ХАЛҚИМИЗДА "Ободлик кўнгилдан бошланади", деган ҳикматли ибора бежиз айтилмаган. Агар доимо пок ният ва соғлом интилиш билан ўзгаларнинг кўнглини шод қилсак, юрт ободлигига муносиб ҳисса қўшган бўламиз. Пок ниятли оққўнгил инсоннинг ҳаётдаги ўрни ва йўлини эзгулик нури ёритади.

Бундай инсонлар орамизда оз эмас. Кўнгил кўнгилдан сув ичганидек, кўрганда улардан ибрат оламиз. Уларнинг аксарияти ёшлари улуғ, ҳаёт синовидан ўтган, бугунги кунимизнинг шукронасини тинимсиз такрорлайдиган, миллий маънавиятимизнинг ва урф-одатларимизнинг қадрига етадиган инсонлардир. Улар суҳбатидан баҳраманд бўлишнинг ўзи бир мактаб. Ибрат олиш, ўрганиш, фахрланиш билан бирга уларни қадрлаб, кўнгилларини шод қилишимиз зарур.

Бизда "Ассалому алайкум", "Бош устига", "Марҳамат", "Раҳмат", "Оғзингизга шакар", "Дастурхонингизга барака", "Миннатдорман", "Узр", "Айбга буюрмайсиз", "Хўп, бўлади" каби кўнгил ободлигига куч бағишлайдиган сўзлар кўп. Ўзаро муомала-муносабатда ва ахлоқ-одобда уларни қанчалик кўп ишлатсак, шунчалик яхши. Одобли бўлиш, илтифот кўрсатиш, яхшилик қилиш, миннатдорлик туйғуси ва мамнунлик аломати ҳар қандай дилни шод, кўнгилни обод қилиб юборади. Яхши сўз — жон озиғи, деб бежиз айтилмаган.

Инсон ҳаётида ўзгаларнинг кўнгилларини шод қиладиган ҳолатлар жуда кўп. Бегона бўлса ҳам қарияларнинг қалтироқ қўлларини тутиш, уларга меҳр-мурувват кўрсатиш, етим-есир, бева-бечора ва муҳтожларга хайру эҳсон бериш, ногиронларга ёрдам қўлини чўзиш, қўни-қўшни ва қариндош-уруғларга мурувватли бўлиш ҳам кўнгил ободлигига куч бағишлайдиган ҳолатлардир. Агар буларни унутсак инсонийлик бурчимизни йўқотган бўламиз. Умуман, бошқалар ҳақида қайғуриш, ўзгалар ташвишидан таъсирланиш, таниш ва нотаниш одамлар учун жон куйдириш, ғариб кўнгилларга шодонлик бағишлаш савоб ишдир.

Аслида савоб иш — инсон қалбини ёритадиган нур. Одам қалбида гўё ой ёнидагидек бир булут бордир. Ой ёритиб турганда тўсатдан булут келиб, уни беркитиб қўйса — қоронғулик, булут кўтарилса — ёруғлик бўлиб тургани каби қалб ҳам баъзида равшанлашиб, баъзида хиралашиб туради. Шунинг учун ҳаётнинг мураккаблигига қарамай кўнгиллар ободлигини, яъни турмушнинг шод ва шодонлигини таъминлаш учун курашдан ҳеч қачон четда қолмайлик. Агар кўнгиллар ободлиги юрт ободлиги билан уйғунлашса, нур устига аъло нур.

Тўғри, баъзан ҳаётда асабингизни эговлайдиган ҳолатларга дуч келасиз. Айниқса, хизмат кўрсатиш билан боғлиқ идораларга ишингиз тушса. Айрим ҳолатларда кўнгилларни хуфтон қилиб, жамиятдаги бирлик, аҳиллик, тараққиёт, тўғрилик ва ҳалоллик-покликка тўсқинлик қиладиган иллатлардан бири — бу бюрократик ҳолатдир. Бу ўта яшовчан иллат бўлгани учун унга қарши аёвсиз кураш олиб бориш зарур. Сансалорликдан азият чекканлар билан суҳбатлашсангиз, уларнинг аҳволини кўриб ранжийсиз. Шунинг учун ким бўлишимиздан қатъи назар ҳар биримиз ёрдам кўрсатиб, уларнинг кўнгилларини обод қилишга эришсак, савоб оламиз.

Дилхиралик масаласида бир ҳақиқатни айтиб ўтмасак бўлмайди. Айтайлик, коммунал хизматнинг барча турларидан бир сўм ҳам қарзингиз йўқ. Баъзан олти ойлигини ёки бир йиллигини олдиндан тўлаб қўясиз. Шунда ҳам ҳар ҳафта — ўн кунда келиб қайта-қайта текширишаверади. Яъни, ёш йигитчалар дўқ-пўписа билан келишади, судга бериш билан қўрқитишади. Судда эса ютиб чиқаётган фуқаролар кўп.

2 ▶

Ғолиблик нашидаси

Чет тилларни ўрганиш

ўзликни намоён этиш имкониятини кенгайтиради

ТОШКЕНТ давлат юридик институтида чет тилларини пухта ўрганишга катта аҳамият бериб келинади. Президентимизнинг 2012 йил 10 декабрда қабул қилган **"Чет тилларни ўрганиш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"**ги Қарори хорижий тилларни ўқитиш тизимини янада самарали ташкил этишга янгича ёндашувларни белгилаб берди. Шу боис, замонавий таълим соҳасидаги энг асосий йўналишлардан бири бу — жаҳон цивилизацияси ютуқлари ва дунё ахборот ресурсларидан кенг кўламда фойдалана оладиган, бунинг учун эса хорижий тилларда эркин сўзлаша оладиган етук кадрлар тайёрлаш тизимини ривожлантириш ҳамда чет эл олий ўқув юртлари ўртасидаги халқаро ҳамкорликни ривожлантириш ҳисобланади.

2005 йили ташкил этилган ТДЮИ қошидаги Нагойя университети япон тили ва ҳуқуқини ўрганиш маркази япон тилини ўрганишда нафақат халқларимиз ўртасида "маданий мулоқот" ўрнатиш воситаси, балки талабаларга ҳуқуқни ўрганиш соҳасида ўзларини намоён қилишлари учун ўзаро ҳамкорликнинг "биринчи қалдирғочи" ҳисобланади.

Таъкидлаш жоизки, япон тилининг нотиқлик санъати бўйича ҳар йили анъанавий тарзда Марказий Осиё минтақаси мамлакатлари талабалари орасида танлов ўтказилади. Бу йилги 17-танлов Қозоғистон Миллий университетида бўлиб ўтди. 4 май куни Алмати шаҳрида минтақанинг 22 та олий ўқув юрти талабалари муросасиз курашди. Унда ТДЮИ талабаси Аҳаджон Ҳакимовнинг совринли 1-ўринни эгаллагани қувончли воқеа бўлди. Бундан ташқари, 2, 4 ва 6-фахрли ўринлар ҳам республикамиз олий ўқув юртлари талабаларига насиб этди.

Яна бир гап. Танлов ҳайъати аъзолари Аҳаджон Ҳакимовни япон тилини мутахассислик сифатида эмас, балки ҳуқуқ соҳасида чуқур билимларни эгаллаш учун интилаётган ягона талаба, деб тан олди.

Газета саҳифаланаётганда яна бир хушхабар эшитдик.

Маълумки, 10-11 май кунлари француз тили умумкасбий фанидан талабалар республика олимпиадасининг 2-босқичи Бухоро давлат университетида бўлиб ўтди. Ушбу олимпиадада республикамизнинг 18 та олий ўқув юрти талабалари иштирок этган бўлса, улар орасида ТДЮИ талабалари ўзига хос зukkоликни намоён эта олдилар. Олимпиаданинг тўрт босқич натижаларига кўра, ТДЮИнинг 3-ҳуқуқ факультети 2-босқич талабаси Камола Ҳошимова фахрли 2-ўринни эгаллади.

(Ўз мухбиримиз)

Суратда: халқаро танловнинг 1-ўрин соҳиби А.Ҳакимов ва олимпиада ғолиби К.Ҳошимова.

Дилмурод РУСТАМОВ олган сурат.

Сиёсий партиялар ва қонунчилик

Фракциялар иштироки

қонун ижодкорлиги фаолиятида янада такомиллашмоқда

ҚОНУН ижодкорлиги жараёнининг самарадорлигини ошириш мамлакатимизда демократик ислоҳотларни янада чуқурлаштиришда муҳим аҳамият касб этади. Зеро, шу орқали давлат ва жамият ҳаётида муҳим ўрин тутадиган қонунларни яратиш, уларни ҳуқуқни қўллаш амалиётида самарали татбиқ этиш мумкин бўлади.

ПРЕЗИДЕНТИМИЗ томонидан **"Мамлакатимизда демократик ислоҳотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепцияси"**да илгари сурилган таклифларни амалга ошириш бўйича чора-тадбирлардан келиб чиқиб, мамлакатимизда амалга оширилаётган изчил демократик ислоҳотлар шароитида қонун лойиҳаларини кўриб чиқиш амалиётини янада такомиллаштириш, хусусан, мамлакатнинг сиёсий тараққиётида муҳим ўринга эга бўлган сиёсий партиялар фракцияларининг Олий Мажлис Қонунчилик палатаси қонун ижодкорлиги фаолиятидаги ўрни ва ролини янада ошириш долзарблик касб этади. Зеро, сиёсий партиялар фракцияларининг Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги қонун ижодкорлиги фаолияти улар фаолиятининг асосий ва муҳим йўналиши ҳамда қонун ҳужжатлари лойиҳаларини тайёрлаш, шунингдек, амалдаги қонунчиликка сиёсий партия электорати манфаатларини муҳофаза қилиш ва қўллаб-қувватлаш заруриятидан келиб чиқиб, қўшимча ва ўзгартишлар киритишни кўзда тутувчи дастурий вазифаларини амалга оширишнинг энг муҳим йўлларидан бири ҳисобланади.

Бошқача айтганда, сиёсий партиялар фракциялари демократиянинг муҳим омили ҳамда парламентнинг муҳим таркибий тузилмаси сифатида айнан парламентдаги қонун ижодкорлиги фаолияти давомида партиявий дастурларининг амалий татбиғини қонунчилик ҳужжатларида акс эттириш – қонун ҳужжатларини қабул қилиш орқали таъминлайдилар ҳамда сиёсий плюрализм ва кўп партиявийлик принципларини амалда рўёбга чиқарадилар.

Шу муносабат билан истиқлол йилларида сиёсий партиялар ва улар фракцияларининг жамият ҳаётидаги иштирокини янада кенгайтириш, уларнинг давлат аҳамиятидаги вазифаларни ҳал қилишдаги ролини ошириш ҳамда демократик-ҳуқуқий давлатнинг муҳим элементи сифатида мазкур тузилмалар фаолиятини тубдан ислоҳ қилишга қаратилган кенг қамровли ислоҳотлар амалга ошириб келинмоқда. Хусусан, ўтган йиллар мобайнида қабул қилинган **"Сиёсий партиялар тўғрисида"**ги, **"Сиёсий партияларни молиялаштириш тўғрисида"**ги қонунлар ҳамда **"Давлат бошқарувини янгилаш ва янада демократлаштириш ҳамда мамлакатни модернизация қилишда сиёсий партияларнинг ролини кучайтириш тўғрисида"**ги конституциявий Қонунда сиёсий партия фракциялари фаолиятининг ҳуқуқий асослари мустаҳкамланди.

Чунончи, ушбу қонун ҳужжатлари асосида сиёсий партия фракциялари фаолиятининг зарурий ҳуқуқий кафолатлари белгиланди, Олий Мажлис Қонунчилик палатасида мухолиф сиёсий партиялар фракциялари фаолиятининг қўшимча кафолатлари жорий этилди, сиёсий партиялар фракциялари вакилининг Спикер ўринбосари лавозимини эгаллаш бўйича кафолатланган ҳуқуқи белгиланди, уларнинг Ўзбекистон Республикаси Бош вазирини тайинлаш ва озод этишда бевосита иштирок этиши тартиби ўрнатилди ва ҳоказо.

Ислоҳотларнинг галдаги босқичида эса, жорий йилнинг 18 апрелида мамлакатимизда амалга оширилаётган либерал ислоҳотларни янада чуқурлаштириш учун катта аҳамиятга эга бўлган **"Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасининг Регламенти тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш ҳақида"**ги Қонуннинг қабул қилиниши муҳим янгилик бўлди.

Ушбу Қонуннинг ижтимоий-сиёсий аҳамияти парламент қуйи палатасида қонун ижодкорлиги жараёнининг барча босқичларида сиёсий партиялар фракцияларининг роли ва масъулиятини кучайтириши ҳамда уларнинг парламентдаги ролини янада ошириши билан белгиланади. Хусусан, фракцияларга қонун лойиҳаларини ва бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни масъул қўмита билан бир вақтда кўриб чиқишга киришиш ҳуқуқини берувчи, масъул қўмитанинг фракцияларнинг (депутатлар гуруҳларининг) қонун лойиҳасига доир фикрлари ва таклифларисиз лойиҳа юзасидан ўз хулосасини чиқаришига ҳақли эмаслигига оид нормалари сиёсий партиялар фракцияларига Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг қонун ижодкорлиги фаолиятида ўз ваколатларини янада самаралироқ рўёбга чиқариш имконини таъминлайди.

Қонун билан киритилаётган яна бир муҳим янгилик фракцияларнинг (депутатлар гуруҳларининг) қонун ижодкорлиги жараёнининг барча босқичларида қонун лойиҳаси устида иш олиб боришда иштирок этиш ҳуқуқини кенгайтиришга қаратилган бўлиб, бу уларга қонун лойиҳасини кўриб чиқишнинг дастлабки босқичидаёқ сиёсий партияларнинг дастурий мақсадларидан, сайловчиларининг манфаатларидан келиб чиққан ҳолда ўз нуқтаи назарларини шакллантириш имкониятини беради.

Мазкур Қонунда белгиланган яна бир муҳим масала фракция (депутатлар гуруҳи) томонидан билдирилган нуқтаи назарни кўриб чиқиш ва инобатга олиш мажбурийлиги тўғрисидаги норманинг жорий этилиши бўлди. Ўз навбатида, қонун лойиҳасини тайёрлаш босқичларида барча фракциялар ва депутатлар гуруҳларининг фикр ва мулоҳазалари инобатга олиниши мажбурийлигининг белгиланиши демократиянинг муҳим хусусиятларидан бири ҳисобланади.

Ушбу ислоҳотлар мазмуни сиёсий партия фракциялари фаолиятини янги босқичга кўтариши, парламентнинг қонун лойиҳаларини кўриб чиқишга оид фаолиятини янада демократлашган тартибини жорий этиши билан белгиланади. Шу ўринда алоҳида таъкидлаш лозимки, мамлакатимизда сиёсий партиялар фракцияларининг қонун ижодкорлиги фаолиятидаги ролини оширишга қаратилган қонунчилигимизга киритилган мазкур янгиликлар моҳият эътиборига кўра, ривожланган демократик давлатларнинг илғор тажрибасига мутлақо мос келади. Зеро, сиёсий партия фракцияларининг фикрини, албатта, эътиборга олиш лозимлигини белгиловчи ҳуқуқий қоидалар Германия, Франция каби бир қатор ривожланган демократик давлатлар тажрибасида узоқ йиллардан буён самарали қўлланиб келинмоқда.

Мухтасар айтганда, мазкур Қонун сиёсий партиялар фракцияларининг Қонунчилик палатаси қонун ижодкорлиги фаолиятидаги иштирокини кенгайтириш сиёсий партия манфаатларини қонун ижодкорлиги жараёнида тўлиқроқ ифодалаш, уларнинг давлат ва жамият ҳаётидаги ролини янада кучайтириш, жамиятимизнинг муайян сиёсий кучлари ва ижтимоий қатламлари манфаатларини ўзида ифодалайдиган ҳар қайси партиянинг ғоялари, дастурий вазифаларини ҳаётга муваффақиятли татбиқ этиш ва пировардида кўппартиявийлик тизимини ривожлантириш, сиёсий партиялар фаоллигини кескин ошириш, улар ўртасида рақобат асосидаги курашни кучайтириш ҳамда қабул қилинадиган қонунларнинг сифатини оширишга хизмат қилади.

Мухтабар ҲУСАНОВА,
Жаҳонгир САФАРОВ,
Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Амалдаги қонун ҳужжатлари мониторинги институти бош илмий ходимлари, юридик фанлар номзодлари

"INSON va QONUN" ҳуқуқий газетасига обуна бўлинг!
Обуна индекси – 137. website: minjust.uz
e-mail: insonvaqonun@minjust.gov.uz Тел/факс: 233-84-50

"HUQUQ va BURCH" ижтимоий ҳуқуқий журналига обуна бўлинг!
Обуна индекси – 902. website: huquqburch.uz
e-mail: info@huquqburch.uz Тел/факс: 233-21-93

"Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами" ҳафталик расмий нашрига обуна бўлинг!
Обуна индекси – 949. website: adolatnashr.uz
e-mail: adolatnashr@minjust.gov.uz Тел/факс: 233-67-65

"Ўзбекистон Республикаси халқаро шартномалари тўплами" расмий нашрига обуна бўлинг!
Обуна индекси – 949. website: adolatnashr.uz
e-mail: adolatnashr@minjust.gov.uz Тел/факс: 233-67-65

LexUz — Ўзбекистон Республикаси Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси, фойдаланувчиларга интернет орқали норматив-ҳуқуқий ҳужжатлардан фойдаланиш имкониятини яратади.
e-mail: cp...@minjust.gov.uz
website: www.lex.uz
Тел: 236-73-98, 236-17-33

Тизим тадбирлари

Очиқликни таъминлаш

фаровонликка хизмат қилади

ПРЕЗИДЕНТИМИЗНИНГ 2013 йил 20 мартдаги "Давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари фаолиятининг очиқлиги тўғрисидаги Қонун лойиҳасини ҳуқуқий тажрибадан ўтказиш тўғрисида"ги Фармойиши ижроси юзасидан Бухоро вилоятиадлия бошқармаси томонидан "Тадбиркорга — таянчмиз" мавзуида матбуот анжумани ўтказилди.

УНДА ВИЛОЯТ хўжалик суди, солиқ ва божхона бошқармалари, Марказий банк вилоят бош бошқармаси, тадбиркорлик субъектларини давлат рўйхатидан ўтказиш инспекциялари, оммавий ахборот воситалари вакиллари ҳамда якка тартибдаги тадбиркорлар иштирок этдилар.

Сўзга чиққанлар бугунги кунда олиб борилаётган ислоҳотларнинг туб моҳиятида давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари фаолиятида ошкораликни кенг таъминлаш, тадбиркорларга яратиб берилаётган шарт-шароитлар хусусида гапирдилар. Журналистларга вилоят адлия бошқармаси, хўжалик суди, солиқ ва божхона бошқармалари томонидан бошқа идоралар билан ҳамкорликда ўтказилган тадбирлар юзасидан атрофлича маълумот берилди.

Анжуманда таъкидланишича, адлия бошқармаси томонидан бошқа идоралар билан ҳамкорликда вилоятнинг барча туман ва шаҳарларида тадбиркорлик фаолияти учун яратилган кенг имтиёз ва шарт-шароитларни тушунтириш, тадбиркорлик субъектларига амалий ёрдам бериш, уларнинг кундалик фаолиятида юзага келаётган муаммоларини ҳал этиш ҳамда уларни ҳуқуқий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш мақсадида 2013 йилда 30 дан ортиқ "Очиқ эшиклар куни" тадбирлари ўтказилган.

Анжуман қатнашчиларига бошқарманинг веб-сайти таништирилиб, сайтнинг афзалликлари, мурожаатларни электрон жўнатиш ва уларни кўриб чиқиш тартиблари тушунтириб ўтилди. Шунингдек, тадбирда сўзга чиққанлар Фармойиш ижроси юзасидан бугунги кунда амалга оширилаётган ишлар, ушбу соҳада тадбиркорларга берилган имтиёзлар, бошқармаларнинг веб-сайтлари орқали мурожаат қилиш, мурожаатларни кўриб чиқиш, товарларни электрон расмийлаштириш тартиблари тўғрисида ҳам кенг тушунтиришлар беришди.

Норматив ҳужжатларнинг қонунчилик техникаси

АНДИЖОН ВИЛОЯТИ адлия бошқармаси томонидан вилоятнинг барча давлат бошқаруви органлари ҳамда туман ва шаҳар ҳокимликларининг юридик хизмат ходимлари иштирокида "Норматив-ҳуқуқий ҳужжатларнинг қонунчилик техникаси" мавзуида семинар ўтказилди.

МАЗКУР ТАДБИР маҳаллий давлат ҳокимияти органлари томонидан норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни ишлаб чиқиш ва қабул қилиш, шунингдек, норматив хусусиятга эга бўлган қарорлар лойиҳаларини адлия органларида ҳуқуқий экспертизадан ўтказиш соҳасидаги муаммоларнинг ечимини ёритишга қаратилди. Зеро, маҳаллий давлат ҳокимияти органлари томонидан тайёрланадиган норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳаларини Ўзбекистон Республикасининг Конституциясига, қонунларига ва бошқа қонун ҳужжатларига тўла мувофиқлиги, ҳар томонлама мукаммаллиги, юридик техника жиҳатдан юксак даражада расмийлаштирилганлиги ижтимоий муносабатларни тартибга солишнинг самарадорлигини таъминлайди.

Таъкидланганидек, норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳаларининг ҳуқуқий экспертизаси ўз табиатига кўра, норма ижодкорлиги фаолиятининг ажралмас қисми саналади. Қонунлар ва бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳалари ҳуқуқий экспертизасининг аҳамияти шу билан белгиланадики, иқтисодий, ижтимоий, сиёсий, ҳуқуқий, илмий ва бошқа соҳалардаги кўплаб масалалар фақат экспертиза ёрдамида ҳал қилиниши мумкин, ўтказилган экспертиза хулосаси эса мақбул қарор қабул қилиш учун асос ҳисобланади.

Сўзга чиққанлар, қонунлар ва бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳаларини тайёрлаш жараёнида уларни юксак профессионал даражада ҳуқуқий экспертизадан ўтказиш, лойиҳаларнинг сифатини сезиларли даражада яхшилаш, ҳуқуқий нормадаги коллизиялар ва уларнинг ҳар хил талқин қилинишининг олдини олиш имконини беришини қайд этишди.

Қонунчилик техникаси нафақат лойиҳани ишлаб чиқишда, балки ҳуқуқни қўллаш амалиётида ҳам муҳим аҳамиятга эга. Ушбу қоидаларни яхши билиш ва самарали қўллай олиш лойиҳаларнинг ҳуқуқий экспертизасини муваффақиятли ҳамда сифатли ўтказишнинг шарти ҳисобланади.

Тадбир давомида янги таҳрирда қабул қилинган **"Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар тўғрисида"**ги Қонуннинг мазмун-моҳиятига ҳам атрофлича тўхталиб ўтилди.

Чунончи, Қонунда унинг асосий вазифалари аниқлаштирилди, бу вазифаларга мувофиқ норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар тушунчалари, турлари, ўзаро муносабатлари белгиланди, норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни тайёрлаш тартибига ва мазмунига, шунингдек уларнинг ижросини ташкил этишни таъминлашга қўйиладиган асосий талаблар белгиланган.

Семинар якунида иштирокчилар томонидан ушбу Қонуннинг амалиётда тўғри татбиқ қилиниши юзасидан келгусида амалга оширилиши лозим бўлган муҳим вазифалар белгилаб олинди.

Адлия вазирлиги Ахборот хизмати

Назар

Шахсий дахлсизлик

борасидаги конституциявий ҳуқуқлар самарадорлиги ошмоқда

СУДЛАРНИНГ жиноят, фуқаролик ва хўжалик ишлари бўйича ихтисослаштирилиши фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимоя қилиш кафолатларини кучайтирди. Ишларни кўриб чиқишнинг апелляция тартиби жорий этилиши эса суд хатоларини ўз вақтида тузатиш, суд ишларини юритишда сансалорликка йўл қўймасликнинг муҳим кафолати бўлиб хизмат қилмоқда. Кассация инстанцияси ислоҳ қилинди: фуқаролар қонуний кучга кирган суд қароридан норози бўлган тақдирда ўз ҳуқуқларини мазкур инстанцияда шахсан ва бевосита ҳимоя қилиш имкониятига эга бўлдилар. Суд процессида айблов билан ҳимоянинг ҳуқуқий жиҳатдан тенглигини, уларнинг тортишув принципини амалга оширишни таъминлайдиган ҳуқуқий механизм яратилди.

Суд-ҳуқуқ тизимини янада либераллаштиришнинг энг муҳим вазифаси судгача тергов босқичида фуқароларнинг конституциявий ҳуқуқларини самарали ҳимоя қилиш бўйича суд ваколатларини кенгайтириш, энг аввало, қамоққа олишга санкция бериш ҳуқуқини прокуратура органларидан судларга ўтказишдан иборатдир. Ушбу чора фуқароларнинг эркинлик ва шахсий дахлсизлик борасидаги конституциявий ҳуқуқлари ҳимоя қилиниши самарадорлигини сезиларли даражада ошириш имконини берди.

Судларнинг мустақиллигини таъминлаш, жиноий жазоларни либераллаштириш, судларни ихтисослаштириш, суд-ҳуқуқ тизимини демократлаштириш, фуқаролар ҳуқуқлари, давлат ва жамият манфаатларини ҳимоя қилиш самарадорлигини оширишга қаратилган муҳим чора-тадбирлар ислоҳотлар муваффақиятини таъминламоқда. Айниқса, қамоққа олишга санкция бериш ҳуқуқининг судларга ўтказилиши суд, тергов, жиноят-процессуал жараёнларни, айбланувчига эҳтиёт чораси сифатида қамоққа олишга санкция бериш тартиб-тамойилини янада демократлаштириш имконини берди.

Қамоққа олишга санкция бериш ҳуқуқининг судларга ўтказилиши судгача бўлган тергов босқичида фуқароларнинг ҳуқуқларини ишончли муҳофаза этиш, яъни фуқароларнинг шахсий дахлсизлигини конституциявий кафолатлашга хизмат қилади.

Унинг ўзига хос жиҳатлари ва афзал томонларини қуйидагича баҳолаш мумкин:

биринчидан, қамоққа олишга санкция бериш ҳуқуқининг судларга ўтказилиши жиноят судлов қонунчилигидаги янги ҳуқуқий институт ҳисобланиб, мазкур босқичда айбланувчи (гумонланувчи) билан бир қаторда томонлар — прокурор, адвокатнинг иштирок этиши тўлиқ таъминланади.

иккинчидан, бу ўзгариш жиноят-процессуал қонунчилигида эътироф этилган тарафларнинг ўзаро тортишуви ва тенглиги тамойилини дастлабки терговнинг шу қисмига жорий этиш имконини беради.

учинчидан, қамоққа олишга фақат судлар томонидан санкция берилиши ҳеч ким суднинг розилигисиз озодликдан маҳрум қилиниши мумкин эмаслиги, ҳуқуқлари чекланмаслиги тамойилининг жамиятимизда янада чуқурроқ илдиз отишига хизмат қилади.

Бахтиёр МАХСАДОВ,
Адлия вазирлиги масъул ходими

Одам савдоси — аср муаммоси

Олис қишлоқларда ҳам

ҳуқуқий тарғибот тадбирлари давом этади

БУГУНГИ КУНДА одам савдоси дунё халқларини ташвишга солаётган жиддий муаммолардан бири ҳисобланмоқда. Одам савдоси ҳеч қандай ҳудуд ва чегара танламайди. Шу сабабли, ушбу жиноятга қарши самарали кураш олиб боришда давлатлараро ҳамкорлик муҳим аҳамиятга эга. Бу борада мамлакатимизда норматив-ҳуқуқий база шакллантирилган. Қолаверса, Ўзбекистон инсон ҳуқуқлари бўйича кўплаб халқаро ҳужжатларга қўшилган ва БМТ томонидан мазкур соҳада қабул қилинган халқаро шартномалар иштирокчисига айланган.

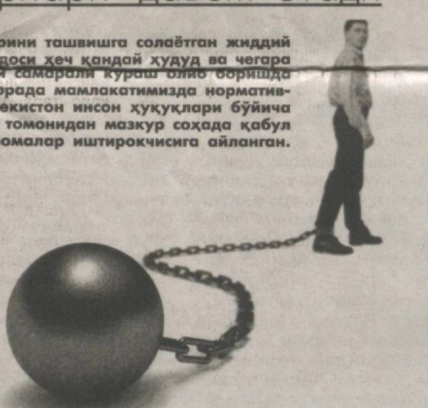

ШУНИ АЛОҲИДА таъкидлаш лозимки, Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 13-моддасида мамлакатимизда демократия умуминсоний принципларга асосланиши, уларга кўра инсон, унинг ҳаёти, эркинлиги, шаъни, қадр-қиммати ва бошқа дахлсиз ҳуқуқлари олий қадрият ҳисобланиши, 26-моддасида эса ҳеч ким қийноққа солиниши, зўравонликка, шафқатсиз ёки инсон қадр-қимматини камситувчи бошқа тарздаги тазйиққа дучор этилиши мумкин эмаслиги белгилаб қўйилган.

Айниқса, мамлакатимизда **"Одам савдосига қарши курашиш тўғрисида"**ги Қонун ҳамда Президентимизнинг **"Одам савдосига қарши курашиш самарадорлигини ошириш чора-тадбирлари тўғрисида"**ги Қарорининг қабул қилиниши, унга асосан одам савдосига қарши курашиш бўйича Республика идоралараро комиссияси ташкил этилиши ушбу трансмиллий жиноятчиликнинг олдини олиш ва унга қарши курашиш самарадорлигини янада оширди.

Республикамизда одам савдосининг олдини олиш, унга чек қўйиш борасида турли чора-тадбирлар амалга оширилмоқда. Жумладан, Сирдарё вилояти адлия бошқармаси томонидан мазкур Қонун ва Қарорнинг мазмун-моҳиятини кенг аҳоли қатламига, айниқса, ёшларга тушунтириш мақсадида одам савдосига қарши курашиш бўйича жойларда ташкил этилган комиссиялар, ҳудудий давлат органлари, ҳуқуқни муҳофаза қилувчи идоралар, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари, нодавлат нотижорат ва бошқа манфаатдор ташкилотлар билан ҳамкорликда ишлар йўлга қўйилган.

Хусусан, 2012 йилда бошқарма ва унинг тизими ходимлари томонидан одам савдосига қарши курашиш юзасидан 171 маротаба ҳуқуқий тарғибот тадбири ўтказилди. Шундан, 109 маротаба давра суҳбати уюштирилди, 47 маротаба маъруза ўқилди ва 15 маротаба семинар ўтказилди. Шунингдек, мавзу бўйича оммавий ахборот воситалари орқали бир қатор чиқишлар қилиндики, уларнинг 7 таси маҳаллий телевидениеда, 8 таси радиода, 4 таси эса маҳаллий нашрларда эълон қилинди.

2013 йил 1-чораги давомида эса 81 марта ҳуқуқий тарғибот иши амалга оширилди. Оммавий ахборот воситалари орқали чиқишлар сони 9 тани ташкил этди. Шунингдек, маҳалла фуқаролар йиғинлари ва коллежларда учрашув ва давра суҳбатлари ўтказиб келинмоқда.

Жорий йилнинг 12 март куни Янгиер шаҳридаги "Бинокор" маҳалласида адлия бошқармаси, шаҳар ҳокимлиги, прокуратура ва хотин-қизлар қўмитаси масъул ходимлари, давлат нотариал идораси нотариуслари иштирокида ҳамда 19 март куни Гулистон шаҳридаги 1-сон педагогика коллежида ИИБ, "Камолот" ЁИҲ, маҳалла фуқаролар йиғини раислари ҳамда давлат нотариал идораси нотариуслари ва ФҲДЁ бўлими мудири иштирокида "Огоҳ бўлинг" мавзуида ўтказилган давра суҳбатларини мисол қилиб келтириш мумкин.

Адлия бошқармаси ва унинг тизими ходимлари томонидан одам савдосига қарши курашиш борасидаги ҳуқуқий тарғибот ва ташвиқот ишларини кенг халқ оммаси ичига кириб, олис қишлоқларимизда ҳам кўплаб ўтказишимиз мақсадга мувофиқ бўлади.

Шодибек МАМАТОВ,
Сирдарё вилояти адлия бошқармаси бошлиғининг биринчи ўринбосари

Яхшилик — қалбни ёриттгувчи нур

(Давоми. Боши биринчи бетда)

Мен ўтган йилларда Мирзо Улуғбек туманлараро фуқаролик судида бир неча марта ғолиб чиқдим, газеталарда "Бюрократлар дастидан дод" ҳамда "Чирчиққа кўчсаммикан?..", деган фельетонлар билан чиқишлар қилдим. Бироқ "Ассалому алайкум, отахон!" ўрнига дўқпўписа билан келаётган йигитлар камаймаяпти. Ўтган йили уч марта "Нега иссиқ сувни кам сарфлаяпсиз?", деб танбеҳ беришди. "Менинг уйимда аёл киши йўқ, кирни бошқа уйда яшайдиган келиним ювади", десам ҳам ишонишмайди. Умуман, коммунал хизмат тармоқларидаги аксарият текширувчилар салом-аликни, одобни, муомала маданиятини билишмайди.

Яхшилик йўлида қилинадиган ҳар бир хатти-ҳаракат кўнгил ободлигининг ифодасидир. Шунинг учун ҳар биримиз иложи борича бир-биримизга яхшилик қилайлик. Бутун ҳаётимизда, ҳар биримизнинг қалбимизда, ўзаро муносабатимизда, мақсад ва интилишларимизда, истак ва ниятларимизда яхшилик ёдгор бўлиб қолсин, азизлар.

Аслида кўнгилни обод ёки хуфтон қилишлик, яхшилик ёки ёмонлик, тўғрилик ёки эгрилик, ўтмишни идрок этиш ва бугунги кунни англашлик, ҳаётда қандай қадам ташлаш ёки кимларга эргашишлик — ҳаммаси ўзимизга боғлиқ. Буни ақл бошқаради. Агар ақл доирасида идрок этсак, ҳаётда тўғри қадам ташлаймиз ва кўнгиллар ободлигини таъминлашга муносиб ҳисса қўшамиз. Яхши сўз жон озиғи бўлса, яхшилик қалбларни ёритадиган нурдир.

Иброҳим НОРМАТОВ,
Ўзбекистонда хизмат кўрсатган журналист

Мулоҳаза

"Бизга ўгай она керакмас"

ёхуд фарзандлари тақдирига бефарқ ота хусусида

ЯҚИНДА бўлимимизга бир йигит ва қиз келди. Улар бир неча йиллардан буён бирга яшаётганлигини ва қонуний никоҳдан ўтишга қарор қилганлигини билдирди. Шунингдек, йигит масала бироз муаммолироқ, яъни ушбу никоҳга унинг онаси рози эмаслигини таъкидлади.

МАСАЛАГА ойдинлик киритиш учун уларнинг аризаси билан танишдим. Аризанинг устки қисмига қалам билан аллақандай телефон рақами ёзилган экан. Рақамни тера бошладим. Гўшакни йигитнинг онаси кўтарди. Ўзимни таништиргач, гап нимада эканлигини сезди чоғи, йиғлаб сўз бошлади.

— Қизим, сиздан илтимос, бу никоҳни асло қайд қила кўрманг. Икки норасида гўдакнинг уволига қолмайлик, жон болам. Ўғлимнинг икки нафар фарзандига тирик етимлик тамғасини босманг, ўтиниб сўрайман.

Шундан сўнг, муаммога ечим топиш мақсадида йигит ва қизнинг ота-оналарини, туман хотин-қизлар қўмитаси раиси ва туман бош имом-хатибини бўлимимизга таклиф қилдик. Улар қизга йигитнинг оиласи ва фарзандлари борлигини қанчалик тушунтиришмасин, у танлаган йўлидан қайтмаслигини айтди. Ноилож қолган маслаҳатчилар қизнинг онасига юзланишди. Аммо бу илинж ҳам бесамар кетди. Она мени бундай майда-чуйда ишларга аралаштирманглар, дея чиқиб кетди.

Икки нафар гўдакнинг тақдири, келажаги қандай бўлиши отанинг парвойига ҳам келмади.

Назаримда, ҳар бир ота-она ўз жигарбандларига оила муқаддаслиги, фарзанд тарбиясига масъулият билан ёндашиш кераклиги каби тушунчаларни улар вояга етганиданоқ уқтириб борганларида, балки бундай нохуш кўргиликлар бўлмасмиди?

Бундай салбий ҳолатларнинг олдини олиш ва қайта такрорланмаслигини таъминлаш учун барча қишлоқ, шаҳар ва маҳалла фуқаролар йиғинларида туман ҳокимлиги, ҳуқуқни муҳофаза қилиш идоралари ҳамда бошқа ташкилотлар билан ҳамкорликда тушунтириш ишлари ва ҳуқуқий тарғибот тадбирларини янада кучайтириш зарурлигини қалбан ҳис қилдик.

Аслида туманимизда бу борада кенг кўламли ишлар амалга оширилмоқда. Жумладан, бўлимимиз томонидан 266 нафар никоҳланувчи иштирокида 6 маротаба "Оила дорилфунуни" ўқув-машғулотлари ташкил этилди. Биргина жорий йилнинг дастлабки чорагида шаръий никоҳ асосида яшаётган 26 та оила аниқланиб, уларнинг никоҳи қонунийлаштирилди. Оилавий ажримлар ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 5 тага камайди.

Хулоса қилиб айтганда, оила барча эзгуликлар, фаровон турмуш тарзи ҳамда ҳуқуқий тарбиянинг пойдевори саналади. Уни ёмон кўздан сақлаш эса барчамизнинг вазифамиздир.

Нилуфар ТОЛИПОВА,
Кува тумани ФҲДЁ бўлими мудири

Адлия аралашгач...

Ноқонуний талабнома

бекор қилинди

НАВОИЙ ВИЛОЯТИ адлия бошқармаси томонидан "NUROTA MARBLE" МЧЖнинг ТИФ "Миллий банк" Навоий бўлимидаги ҳисоб рақамига "NBU INVESTMENT" ОАЖ томонидан қўйилган тўлов талабномаси банк томонидан ҳисоб рақам эгасига акцептланмаганлигидан норози бўлиб, қилган мурожаати ўрганиб чиқилди.

АНИҚЛАНИШИЧА, "NBU INVESTMENT" ОАЖ ва "NUROTA MARBLE" МЧЖ ўртасида 2010 йил 31 декабрда 10-2010/О-сонли қарз (заём) шартномаси тузилган ва ушбу шартномага асосан "NUROTA MARBLE" МЧЖга 100 миллион сўм миқдорида қайтариш шарти билан қарз (заём) берган. Жамият томонидан ушбу қарздорлик белгиланган муддатда қайтарилмаганлиги сабабли "NBU INVESTMENT" ОАЖ томонидан масъулияти чекланган жамиятнинг "Миллий банк" Навоий бўлимидаги ҳисоб рақамига 2013 йилнинг 18 январида 31.857.176 сўмлик 14-сонли тўлов талабномаси қўйилган.

Банк томонидан ушбу тўлов талабномасининг жамият ҳисоб рақамига қўйилиши қонунийлиги ўрганилганда, Адлия вазирлигида 2002 йил 15 апрелда 1122-сон билан рўйхатга олинган **"Ўзбекистон Республикасида нақд пулсиз ҳисоб-китоблар тўғрисида"**ги Низом талаблари бузилганлиги, яъни талабнома ҳисоб рақамга акцептланмасдан қўйилганлиги аён бўлди.

Хусусан, Низомнинг 34-бандида акцепт билан тўланадиган талабнома агар олувчи ва тўловчига турли банкларда хизмат кўрсатилса, уч нусхада тақдим этилиши, талабномаларнинг барча нусхалари почта орқали тўловчининг банкига жўнатилиши, бу ерда биринчи ва иккинчи нусхалар тўловни кутиб (тўловчининг ҳисоб рақами мавжуд бўлган) банкда қолиши, учинчи нусха кейинги иш кунидан кечиктирмай ҳужжатни қабул қилиш санаси кўрсатилган ҳолда акцепт учун тўловчига топширилиши белгиланган.

Шунингдек, Низомнинг 38-бандига кўра, акцепт билан тўланадиган тўлов талабномасини тўловчининг вакилига мижознинг келмаганлиги сабабли имзо чекдириб топшириш мумкин бўлмаганда, банк 10 иш куни тугаганидан кейин тўлов талабномасини олувчининг банкига ижро этмасдан, чапдаги юқори бурчакда "Мижознинг келмаганлиги сабабли ижро этилмаган", деган ёзувни қайд этган ҳолда қайтариб юборишга ҳақлидир.

Аммо ТИФ "Миллий банк" Навоий бўлими томонидан қўйилган 14-сонли тўлов талабномаси ҳисоб рақам эгасига таништирилмаган ва акцептланмаган бўлса-да, ушбу талабнома "Мижознинг келмаганлиги сабабли ижро этилмаган", деган ёзув қайд этилган ҳолда белгиланган муддатда қайтариб юборилмаган ва бу билан тадбиркорлик фаолияти субъектининг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатлари чекланган.

Шунга асосан Навоий вилояти адлия бошқармаси томонидан ТИФ "Миллий банк"нинг Навоий бўлимига "NUROTA MARBLE" МЧЖ ҳисоб рақамига тўлов талабномасини қўйишда қонунбузилиш ҳолатига йўл қўйган ходимларига нисбатан қатъий жазо чораларини қўллаш, шунинг билан бирга жамият ҳисоб рақамига қўйилган тўлов талабномасининг қайтарилишини таъминлаш юзасидан тақдимнома киритилди.

Кўрилган таъсир чораси натижасида "NBU INVESTMENT" ОАЖ томонидан "NUROTA MARBLE" масъулияти чекланган жамиятининг ТИФ "Миллий банк" Навоий бўлимидаги ҳисоб рақамига 2013 йил 18 январда қўйилган 31.857.176 сўмлик тўлов талабномаси ижро этилмасдан қайтарилиши таъминланди. Бундан ташқари, ушбу қонунбузилиш ҳолатига йўл қўйган банк ходимига нисбатан интизомий жазо чораси қўлланилди.

Ҳамидулло САЪДУЛЛАЕВ,
Навоий вилояти адлия бошқармаси бош маслаҳатчиси

Савол-жавоб

Фаолиятни текшириш

беш йилда бир марта

— "ХУСУСИЙ банк ва молия институтлари ҳамда улар фаолиятининг кафолатлари тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг аҳамияти нимада?

— Мазкур Қонун хусусий мулкка асосланган лизинг, суғурта компаниялари, микромолиявий ташкилотлар каби молиявий институтларни ташкил этишнинг муҳим ҳуқуқий асоси бўлиб, ушбу Қонун хусусий банклар ва молия институтлари фаолиятини амалга ошириш билан боғлиқ бўлган ҳуқуқий муносабатларни тартибга солиши, уларнинг фаолияти кафолатларини таъминлаши, молиявий хизматлар кўрсатиш сифатини янада ошириши, бу соҳада рақобатни кучайтириши, шунингдек, халқаро стандартларга мос бўлган банк-молия инфратузилмасини ривожлантириш учун шарт-шароитлар яратишга хизмат қилиши билан аҳамиятлидир.

Хусусий банк ва молия институтларига устав фондида муассислар бўлган жисмоний шахсларнинг улуши камида эллик фоизни ташкил этиши лозим бўлган банклар ва бошқа кредит, суғурта ташкилотлари, шунингдек, фақат молиявий хизматлар кўрсатувчи ўзга юридик шахслар киради.

Хусусий банк ва молия институтлари, шунингдек, улар муассисларининг (иштирокчиларининг) мулк ҳуқуқи дахлсиз ва давлат ҳимоясидадир. Давлат органлари, бошқа ташкилотлар ҳамда уларнинг мансабдор шахслари хусусий банк ва молия институтларининг қонун ҳужжатларига мувофиқ амалга ошираётган фаолиятига аралашишга ҳақли эмас. Хусусий банк ва молия институтларининг фаолиятини текшириш қонун ҳужжатларига мувофиқ назорат қилувчи органлар фаолиятини мувофиқлаштириш бўйича махсус ваколатли органнинг қарорига биноан режали тартибда кўпи билан беш йилда бир марта амалга оширилиши мумкин.

Ойбек ҲАКИМОВ,
Адлия вазирлиги бошқарма бошлиғи ўринбосари

Реклама ўрнида

Ислоҳотлар турмуш ободлиги йўлида

ЮРТИМИЗДА олиб борилаётган иқтисодий ислоҳотлар, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантириш учун яратиб берилган қулай ишбилармонлик муҳити натижасида бугун ушбу соҳа ялпи ички маҳсулотимиз таркибида ҳал қилувчи тармоқ сифатида ижтимоий фаол аҳолининг катта қисмини қамраб олаётир.
Мазкур жараёнларда молия-банк тизимининг иштирокини бевосита таҳлил этсак, биргина "Микрокредитбанк" очиқ акциядорлик тижорат банки томонидан амалга оширилаётган ишлар мисолида фикримиз янада ойдинлашади.

ДАВЛАТИМИЗ раҳбарининг 2006 йил 5 майдаги Фармони асосида иш бошлаган мазкур молия муассасаси ўзининг қарийб етти йиллик фаолияти давомида барқарор молиявий ташкилот сифатида тадбиркорларнинг тўла ишончини қозонди. Президентимизнинг 2008 йил 10 ноябрдаги **"Микрокредитбанк" акциядорлик тижорат банкининг тадбиркорлик субъектларини қўллаб-қувватлаш борасидаги фаолиятини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида"**ги Фармони банкнинг амалий вазифалари доирасини янада кенгайтириш баробарида кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик соҳаси учун катта имтиёзлар яратди. Яъни, банк капиталлашув даражаси янада оширилди, банк устав жамғармаси кўпайтирилиб, микросармояларнинг фоизлари эса камайтирилди.

Айни пайтда мазкур молиявий муассаса фаолият кўламини нафақат шаҳарлар ёки туманлар, балки юртимизнинг чекка туманлари, олис қишлоқ ва овуллари аҳолисини ҳам барча турдаги банк хизматлари билан қўллаб-қувватлашга қаратмоқда. Бугунга келиб, унинг 84 та филиали, 178 та минибанки ва кўплаб агентликлари турли мулкчилик шаклидаги хўжалик субъектлари ва жисмоний шахсларга кенг кўламдаги банк хизматлари кўрсатиб келмоқда.

Айни кунда банк "Обод турмуш йили" Давлат дастурида белгиланган устувор йўналишлар ижросини таъминлаш борасида қизғин фаолият олиб бормоқда. Унда, хусусан, иш билан бандликни ошириш, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни, фермерликни ривожлантириш, оилаларни янада мустаҳкамлаш ҳамда аёлларнинг иқтисодиётнинг турли тармоқлари ва соҳаларидаги фаолиятини муносиб рағбатлантириш, уларнинг ўз иқтидорини намоён этиши ва уй-рўзғордаги ишларини енгиллаштириш учун қулай ижтимоий-маиший шароитлар яратиш чора-тадбирларини амалга ошириш асосий йўналишлардан бири ҳисобланади.

Жорий йилда банк томонидан иқтисодиётнинг реал секторига ажратилган кредитлар миқдорини 243,5 миллиард сўмга етказиш ва мазкур кредитлар ҳисобига республикада 106 мингдан зиёд янги иш ўринлари ташкил этиш кўзланган бўлса, йилнинг биринчи чорагида соҳа ривожига йўналтирилган молиявий хизматлар кўлами 95,4 миллиард сўмни ташкил этди. Шундан имтиёзли микромолиявий хизматлар ҳажми эса 50,2 миллиард сўмга етказилди. Оилавий, хусусий тадбиркорлик ва ҳунармандчилик субъектларига ажратилган кредитлар миқдори эса 6,4 миллиард сўмни ташкил этди. Энг муҳими, мазкур кредитлар ҳисобига 27 мингдан зиёд янги иш ўринлари яратилди.

Жорий йилнинг ўтган ойлари давомида янги корхоналар барпо этиш, мавжудларини реконструкция ва модернизация қилиш бўйича лойиҳаларни амалга ошириш ҳисобига қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини қайта ишлашни чуқурлаштириш ва озиқ-овқат товарлари ишлаб чиқаришни кўпайтириш мақсадида озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқариш корхоналарига технологик ускуналар ҳамда хомашё ва материаллар сотиб олиш учун 7,7 миллиард сўм миқдорида кредит ажратилди.

Яқинда пойтахтимизда бўлиб ўтган анъанавий "BankExpo — 2013" кўргазмасида "Микрокредитбанк" фаол иштирок этди ва тадбир доирасида ўтказилган танлов натижаларига кўра, "Таълим муассасалари битирувчиларини қўллаб-қувватловчи энг яхши банк", дея эътироф этилди.

Банк ушбу номинация бўйича 2012 йилда ҳам республика банклари орасида ғолиб, деб топилган эди.

Дарҳақиқат, бугунги кунда банк меҳнат бозорига кириб келаётган ёшлар, жумладан, касб-ҳунар коллежлари битирувчиларининг тадбиркорлик фаолиятини молиявий қўллаб-қувватлаш борасида самарали фаолият олиб бормоқда. Айни пайтда бу йўналишдаги белгиланган прогноз кўрсаткичлар ўтган йилнинг мос даврига нисбатан 1,3 баробарга оширилди.

Бунинг самараси ўлароқ, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик соҳасидаги юқори технологияли ҳамда инновация лойиҳаларини, узоқ ва бориш қийин бўлган туманларда жойлашган ишлаб чиқариш микрофирмаларини, кичик корхоналарни, деҳқон ва фермер хўжаликлари ҳамда тадбиркорлик фаолияти билан шуғулланмоқчи бўлган таълим муассасалари битирувчиларининг иш билан бандлигини таъминлашга қаратилган лойиҳаларни янада рағбатлантириш мақсадида касб-ҳунар коллежларининг битирувчиларига 3,9 миллиард сўм миқдорида кредит ажратилди. Бу борадаги ишларни янада жонлантириш мақсадида вилоятлар ўрта махсус касб-ҳунар таълими бошқармалари билан ҳамкорликда "Банк ва коллеж ҳамкорлиги" лойиҳаси ҳамда "Камолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати билан ҳамкорликда "Ёш тадбиркор — юртга мададкор", "Менинг бизнес ғоям" лойиҳалари амалга оширилмоқда.

Юртимиз аёлларининг тадбиркорлик соҳаларидаги фаолиятини муносиб рағбатлантириш, уларнинг бу борадаги иқтидорини намоён қилиши учун қулай ижтимоий-маиший шароитлар яратиш чора-тадбирларини амалга ошириш ҳам алоҳида ўрин тутади.

Хусусан, ушбу вазифалар ижроси юзасидан Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси ва Республика "Маҳалла" хайрия жамоат фонди ҳамкорлигида семинарлар ташкил этиш юзасидан қўшма қарор имзоланди. Ушбу лойиҳа доирасида 28 та тоғли, чегара ҳамда меҳнат ресурслари ортиқча бўлган туманлар ҳисобланган қишлоқ фуқаро йиғинлари ҳудудларида семинарлар ташкил этиб келинмоқда. Жорий йилнинг ўтган ойлари давомида 11 та вилоятнинг 24 та туманидаги 67 та аҳоли яшаш пунктида (ҚФЙ) айнан шундай семинарлар ўтказилди. Жорий йилнинг ўтган даврида аёллар тадбиркорлигини молиявий қўллаб-қувватлашга ажратилган кредитлар миқдори 14 миллиард сўмни ташкил этди. Мазкур кредит эвазига 6 мингдан зиёд янги иш ўринлари ташкил этилди.

Булардан ташқари, тадбиркор аёлларга Германия жамғарма кассалари фондининг аёл тадбиркорларни молиявий қўллаб-қувватлаш лойиҳалари бўйича Навоий, Сурхондарё ва Тошкент вилоятларида аёл тадбиркорларга хизмат кўрсатиш, ишлаб чиқариш, паррандачилик, чорвачилик, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштириш мақсадлари учун 815,8 миллион сўм миқдорида кредит ажратилди.

Банк Ижтимоий ташаббусларни қўллаб-қувватлаш Фонди (ФОПСИ) билан ҳамкорликда "Оила фаровонлигини таъминлаш учун аёлларни тадбиркорлик фаолиятига жалб қилиш" лойиҳасини амалга оширмоқда. Жумладан, фермер ва тадбиркор аёлларнинг бизнес малакалари ва молиявий саводхонлигини ошириш бўйича Ижтимоий ташаббусларни қўллаб-қувватлаш Фонди билан ҳамкорликда тренинглар ташкил этиш режаси ишлаб чиқилди. Жорий йил давомида 5 минг нафар тадбиркор ва фермер аёлга 20 миллиард сўм миқдорида имтиёзли микрокредит ажратилади. Хусусан, жорий йилнинг ўтган ойлари давомида 733 нафар тадбиркор аёл 3,7 миллиард сўм миқдорида имтиёзли микрокредит билан таъминланди. Қишлоқларда яшовчи аҳолининг узоқ муддат фойдаланишга мўлжалланган маҳаллий уй-рўзғор буюмларига бўлган талабларини қондириш мақсадида эса йил бошидан бери 3,4 миллиард сўм миқдорида истеъмол кредити ажратилди.

Жорий йилда Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси, БМТнинг UNWOMEN тузилмаси ҳамкорлигида "Микрокредитбанк" кўмагида "Ўзбекистон аёлларининг иқтисодий ҳуқуқларини ҳаётга кенг татбиқ этиш" лойиҳаси доирасида гуруҳ кафиллиги асосида имтиёзли бошланғич сармоя микрокредитлари ажратиш лойиҳасининг 2-босқичи амалга оширила бошланди. Ушбу лойиҳа қўлида ҳунари бўлган, ўзи маблағ топишни истаётган аёлларни бирлаштиради, уларнинг иқтисодий саводхонлигини оширади, маблағ жамғаришни ўргатади. Бу эса ҳар бир аёлнинг иқтисодий ҳаётига ижобий таъсир ўтказади. Ушбу мақсадда банк мутахассислари томонидан жорий йилнинг ўтган ойлари давомида Қонликўл, Қарши, Тошлоқ, Фориш, Мирзаобод, Юқоричирчиқ туманларида ўзаро ёрдам гуруҳларининг билим даражаси ва салоҳиятини оширишга қаратилган семинар-тренинглар ташкил этилди. Гуруҳ аъзоларининг мақсад фаолиятлари йўналишидаги бизнес-режаларини ишлаб чиқишга амалий кўмак берилди. Гуруҳларга жалб этилган 500 дан ортиқ аёллар ўзаро ёрдам гуруҳларига бирлашдилар. Кредит олиш учун зарурий таъминотга эга бўлмаган ушбу аёлларга жорий йилнинг апрель-май ойлари давомида ўзаро гуруҳ аъзолари кафиллиги асосида имтиёзли бошланғич сармоялардан фойдаланиш имкониятлари яратиб берилади.

Аҳолига сервис хизмати кўрсатиш мақсадидаги лойиҳаларни молиялаштиришга алоҳида эътибор қаратилди ва бу йўналишда 17,6 миллиард сўм миқдорида кредит ажратилди. Шундан имтиёзли микрокредит миқдори 7,1 миллиард сўмни ташкил этди. Мазкур кредитлар эвазига 5 минг 300 дан зиёд янги иш ўринлари яратилди.

Кўрсатилаётган микромолиявий хизматлар кўламини янада кенгайтириш мақсадида Халқаро тараққиёт уюшмасининг, Жаҳон банкининг, БМТ Тараққиёт дастурининг лойиҳаси ҳамда Германия жамғарма кассаларининг тадбиркор аёлларни қўллаб-қувватлаш лойиҳалари амалга оширилмоқда.

Сирасини айтганда, "Микрокредитбанк" очиқ акциядорлик тижорат банки мамлакатимизда амалга оширилаётган иқтисодий ислоҳотларни муваффақиятли давом эттириш йўлида дадил фаолият юритиб келмоқда. Демакки, бундан буён ҳам банк минглаб оилалар ободлиги ва фаровонлигини таъминлаш асносида юртимиз равнақи ва тараққиётига ўзининг муносиб ҳиссасини қўшиб бораверади.

Банк Матбуот хизмати

Хўжалик суди амалиётидан

Божхона қиймати кўрсаткичлари

нотўғри декларация қилинганлиги аниқланганда...

ТОВАР эркин муомалага ёки божхона ҳудудидан чиқарилганидан сўнг божхона қиймати кўрсаткичлари нотўғри декларация қилинганлиги ҳолати аниқланганда тўғриланиши мумкин.

ИШНИНГ МАЗМУНИ

Масъулияти чекланган жамият томонидан 2008 — 2010 йиллар ва 2011 йилнинг беш ойи мобайнида чет элдан Ўзбекистон Республикаси божхона ҳудудига ишлаб чиқариш учун хомашё ва бутловчи материаллар олиб кирилган.

Ушбу маҳсулотлар бўйича божхона юк декларацияларини расмийлаштиришда масъулияти чекланган жамият томонидан Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2008 йил 21 февралдаги **"Хорижий инвестициялар иштирокида "Женерал Моторс Ўзбекистон" корхонасини барпо этиш тўғрисида"**ги Қарорида белгиланган имтиёзлардан фойдаланиб келинган.

Давлат божхона хизмати органи масъулияти чекланган жамият томонидан 2009 йил ва 2010 йилнинг май ойига қадар "Женерал Моторс Ўзбекистон" ёпиқ акциядорлик жамиятидан ташқари бошқа корхоналарга ҳам 139614 дона маҳсулот етказиб берилганлигини аниқлаган. Ушбу ҳолат вилоят статистика бошқармасининг маълумотномаси билан ўз тасдиғини топган бўлиб, масъулияти чекланган жамият томонидан инкор этилмаган.

Вилоят божхона бошқармаси масъулияти чекланган жамият томонидан божхона қиймати корректировкаси ихтиёрий равишда амалга оширилмаганлиги сабабли унинг зиммасига божхона расмийлаштируви жараёнида берилган имтиёзларни қайта ҳисоб-китоб қилиш ҳамда Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2000 йил 20 апрелда 920-сон билан рўйхатга олинган "Божхона қийматини тўғрилаш БҚТ-1 ва БҚТ-2 шаклларини тўлдириш бўйича" Йўриқнома талаблари асосида божхона қиймати корректировкасини расмийлаштириш масъулиятини юклашни сўраб, вилоят хўжалик судига ариза билан мурожаат қилган.

АРИЗАЧИНИНГ ВАЖЛАРИ

Ўзбекистон Республикаси Президентининг **"Хорижий инвестициялар иштирокида "Женерал Моторс Ўзбекистон" корхонасини барпо этиш тўғрисида"**ги Қарори 8-бандининг тўртинчи хатбошисида "Женерал Моторс Ўзбекистон" ёпиқ акциядорлик жамияти автомобилларини ишлаб чиқаришда ишлатиладиган бутловчи буюмлар, материаллар ва технологик жиҳозлар ишлаб чиқарувчи бошқа корхоналар томонидан олиб келинадиган маҳсулотлар божхона тўловларидан (божхона расмийлаштируви йиғимларидан ташқари) озод этилиши белгиланган.

Ушбу Қарорнинг 1-иловасида корхона томонидан ишлаб чиқариладиган маҳсулотлар фақатгина "Женерал Моторс Ўзбекистон" ёпиқ акциядорлик жамияти томонидан автомобиллар ишлаб чиқариш учун етказиб берилган тақдирдагина, божхона тўловлари бўйича имтиёзлар татбиқ этилиши кўрсатилган.

Вилоят статистика бошқармасининг вилоят божхона бошқармасига юборган маълумотномасида масъулияти чекланган жамият томонидан 2008 — 2010 йиллар ва 2011 йилнинг беш ойи давомида ишлаб чиқарилган маҳсулот "Женерал Моторс Ўзбекистон" ёпиқ акциядорлик жамиятига етказиб беришдан ташқари, ички ва ташқи бозорда бошқа хўжалик юритувчи субъектларга ҳам сотиб келинганлиги қайд этилган.

Натижада, масъулияти чекланган жамият томонидан Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2008 йил 21 февралдаги **"Хорижий инвестициялар иштирокида "Женерал Моторс Ўзбекистон" корхонасини барпо этиш тўғрисида"**ги Қарори талаблари нотўғри қўлланилган.

Маҳсулотларнинг "Женерал Моторс Ўзбекистон" ёпиқ акциядорлик жамиятига етказиб беришдан ташқари, ички ва ташқи бозорга ҳам етказиб берилиши оқибатида олиб кирилган товарлар учун божхона тўловларини қайта ҳисоб-китоб қилиш зарур.

ЖАВОБГАРНИНГ ЭЪТИРОЗЛАРИ

Ариза асоссиз бўлиб, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2008 йил 21 февралдаги Қарорига тушунтириш беришни сўраб, Ўзбекистон Республикасининг Конституциявий судига мурожаат қилинганлиги сабабли Конституциявий суднинг ушбу масала юзасидан тегишли қарори қабул қилингунига қадар мазкур хўжалик иши бўйича иш юритишни тўхтатиб туриш лозим.

СУДНИНГ ҲАЛ ҚИЛУВ ҚАРОРИ

Биринчи инстанция суди масъулияти чекланган жамият томонидан "Женерал Моторс Ўзбекистон" ёпиқ акциядорлик жамиятидан ташқари бошқа корхоналарга 2009 йил ва 2010 йилнинг май ойига қадар маҳсулот етказиб берилганлигини инобатга олиб, давлат божхона хизмати органининг аризасини қаноатлантирган ва масъулияти чекланган жамият зиммасига божхона тўловларини тўлаш борасида аввал берилган имтиёзларни қайта ҳисоб-китоб қилиш ҳамда божхона қийматининг корректировкасини расмийлаштириш масъулиятини юклаган.

СУДНИНГ ҲАЛ ҚИЛУВ ҚАРОРИГА ШАРҲ

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2008 йил 21 февралдаги **"Хорижий инвестициялар иштирокида "Женерал Моторс Ўзбекистон" корхонасини барпо этиш тўғрисида"**ги Қарорининг 8-бандида "Женерал Моторс Ўзбекистон" ёпиқ акциядорлик жамияти, "Ўзавтосаноат" акциядорлик компанияси, шунингдек, ушбу Қарорнинг 1-иловасига мувофиқ рўйхат бўйича "Женерал Моторс Ўзбекистон" ёпиқ акциядорлик жамияти автомобилларини ишлаб чиқаришда ишлатиладиган бутловчи буюмлар, материаллар ва технологик жиҳозлар ишлаб чиқарувчи бошқа корхоналар томонидан олиб келинадиган маҳсулотлар божхона тўловлари (божхона расмийлаштируви йиғимларидан ташқари) тўлашдан озод этилиши белгиланган.

Демак, мазкур Қарорда "Женерал Моторс Ўзбекистон" ёпиқ акциядорлик жамияти, "Ўзавтосаноат" акциядорлик компанияси таркибига кирмайдиган бошқа корхоналар томонидан бутловчи буюмлар, материаллар ва технологик жиҳозлар фақат "Женерал Моторс Ўзбекистон" ёпиқ акциядорлик жамиятига автомобиллар ишлаб чиқариш учун етказиб берилган тақдирдагина, ушбу корхоналарга нисбатан божхона тўловларини тўлаш борасида имтиёзлар татбиқ этилиши назарда тутилган.

Аммо, масъулияти чекланган жамият томонидан суднинг ҳал қилув қарорида кўрсатилган давр мобайнида чет элдан Ўзбекистон Республикаси божхона ҳудудига олиб кирилган хомашё ва бутловчи материаллар нафақат "Женерал Моторс Ўзбекистон" ёпиқ акциядорлик жамиятига, балки унга умуман алоқаси бўлмаган бошқа хўжалик юритувчи субъектларга ҳам етказиб берилган.

Гарчанд, масъулияти чекланган жамият томонидан божхона юк декларацияларини расмийлаштириш пайтида Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 1999 йил 3 ноябрда 834-сон билан рўйхатдан ўтказилган "Божхона юк декларациясини тўлдириш тартиби тўғрисида"ги Йўриқнома талабларидан келиб чиқиб, божхона юк декларацияларининг 44-устунига божхона тўловларини тўлашдан озод қиладиган ҳужжат сифатида Ўзбекистон Республикаси Президентининг **"Хорижий инвестициялар иштирокида "Женерал Моторс Ўзбекистон" корхонасини барпо этиш тўғрисида"**ги Қарорида кўрсатилган бўлса-да, аммо ушбу норматив-ҳуқуқий ҳужжат билан берилган имтиёздан лозим даражада тўғри ва мақсадли фойдаланмасдан келинган.

Бунинг натижасида "Женерал Моторс Ўзбекистон" ёпиқ акциядорлик жамиятидан ташқари бошқа корхоналарга етказиб берилган маҳсулотларнинг божхона қиймати ўз вақтида ҳисоблаб чиқарилмаган ҳамда Ўзбекистон Республикасининг Давлат бюджетига белгиланган тартибда ва миқдорда божхона тўловлари (бож, қўшилган қиймат солиғи, акциз солиғи) тўланмасдан қолган.

Ваҳоланки, Божхона кодексининг 104-моддаси, биринчи қисмида божхона чегараси орқали олиб ўтиладиган товарларга қонун ҳужжатларига мувофиқ бож, қўшилган қиймат солиғи ва акциз солиғи солиниши назарда тутилган бўлиб, товарларнинг божхона қиймати божни, акциз солиғини ва тегишли бож йиғимларини ҳисоблаб чиқариш учун асос бўлади.

Қўшилган қиймат солиғини ҳисоблаб чиқариш учун товарнинг божхона қиймати асос бўлиб, унга тўланиши лозим бўлган бож, акцизга тўланадиган товар бўйича эса, акциз солиғининг суммаси ҳам қўшилади.

Шуни ҳам таъкидлаш жоизки, Божхона кодексининг 112-моддаси, иккинчи қисмида тўланмаган божхона тўловлари, тўламаганлик факти қачон аниқланганлигидан қатъи назар, ундирилиши лозимлиги белгиланган. Ушбу масалалар тўғрисида Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди Пленумининг 2009 йил 24 апрелдаги **"Хўжалик судлари томонидан божхона ҳақидаги қонун ҳужжатларини қўллашнинг айрим масалалари ҳақида"**-ги қарорининг 13-бандида ҳам зарур тушунтиришлар берилган.

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2000 йил 20 апрелда 920-сон билан рўйхатдан ўтказилган "Божхона қийматини тўғрилаш БҚТ-1 ва БҚТ-2 шаклларини тўлдириш бўйича" Йўриқнома I бўлимининг 5, 8-бандларига мувофиқ товар эркин муомалага ёки Ўзбекистон Республикаси божхона ҳудудидан чиқарилганидан сўнг божхона қиймати кўрсаткичлари нотўғри декларация қилинганлиги ҳолати аниқланганда ва назарда тутилган бошқа ҳолатларда тўғриланиши мумкин. Бунда БҚТ-1 ва БҚТ-2 шаклларида тўғриланган божхона қиймати ва божхона тўлови кўрсаткичлари божхона юк декларациясининг ажралмас қисми бўлиб ҳисобланади.

Ушбу Йўриқноманинг II бўлимида декларант томонидан божхона қиймати корректировкаси шаклини тўлдириш тартиби, тўлдирилиши лозим бўлган аниқ устунлар кўрсатилган. Бироқ, масъулияти чекланган жамият томонидан ушбу тартибга риоя этилмасдан, божхона қиймати корректировкаси ихтиёрий равишда амалга оширилмаган. Шунинг учун давлат божхона хизмати органи хўжалик судига ариза билан мурожаат қилган ва суднинг ушбу аризани қаноатлантириш тўғрисида ҳал қилув қарори қабул қилинган.

Масъулияти чекланган жамиятнинг Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2008 йил 21 февралдаги Қарорини тушунтириш бўйича Ўзбекистон Республикаси Конституциявий судига мурожаат қилганлиги учун мазкур хўжалик иши бўйича иш юритишни тўхтатиб туриш тўғрисидаги илтимосномаси суд томонидан Конституциявий суднинг иш юритишида мазкур хўжалик иши билан боғлиқ масала мавжуд эмаслиги ҳисобга олиниб, қаноатлантирилмаган.

Ўзбекистон Республикаси Хўжалик процессуал кодексининг 82-моддаси, биринчи қисми, 1-бандида хўжалик суди иш конституциявий, фуқаровий, жиноят ёки маъмурий суд ишларини юритиш тартибида кўрилаётган бошқа иш ёки масала юзасидан қарор қабул қилингунга қадар [illegible]иш мумкин бўлмаганда иш юритишни тўхтатиб туришга мажбурлиги белгиланган.

Шаҳар бедарвоза эмас

Малҳамми ёки оғу?

Сохта "фармацевт"лар қилмишлари хусусида

ЎТГАН асрнинг 80 йилларида жаҳон фармацевтика бозорига кириб келган қалбаки ва сифатсиз дорилар тушунчаси бугун шу қадар кенг қулоч ёйдики, Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти маълумотларига асосланадиган бўлсак, ноқонуний дори-дармон савдоси айланмаси йилига 30 миллиард АҚШ долларигача етган. Оқибатда эса, қалбаки ва сифатсиз дори-дармонлар ҳар йили дунё бўйлаб 1 миллионга яқин инсоннинг умрига зомин бўлмоқда. Глобал тус олган ушбу иллат мамлакатимизга ҳам дахл солмайди, деб ҳеч ким кафолат бера олмайди.

РЕСПУБЛИКАМИЗДА фармацевтика фаолияти **"Дори воситалари ва фармацевтика фаолияти тўғрисида"**ги Қонун ва бир қатор қонуности ҳужжатлари билан тартибга солинади. Ушбу Қонуннинг 14-моддасига кўра, дори воситалари, тиббий буюмларни экспорт ва импорт қилишнинг Ўзбекистон Республикаси ҳукумати томонидан белгиланган ягона тартиби амал қилади.

Сифатсиз ёки қалбакилаштирилган дори воситаларини, шунингдек, республикамизда рўйхатдан ўтказилган дори воситаларининг ғайриқонуний нусхаларини юртимиз ҳудудига импорт қилиш тақиқланади.

Бундан ташқари, Вазирлар Маҳкамасининг 2002 йил 5 декабрдаги **"Ўзбекистон Республикасига истеъмол товарлари олиб келишни такомиллаштириш чора-тадбирларини амалга ошириш тўғрисида"**ги қарорида кўрсатиб ўтилган импорт қилинадиган, давлат тилида маркировка қилиниши шарт бўлган истеъмол товарлари рўйхатига дори-дармон воситалари ҳам киритилган.

Афсуски, мазкур тартибларга риоя қилмасдан, дардига дармон излаган юртдошларимизга мўмай даромад илинжида малҳам эмас, "оғу" тутаётган сохта "фармацевт"лар ҳам учраб турибди.

Республикамиз божхоначилари томонидан эса сифати кафолатланмаган ва тегишли ҳужжатлари бўлмаган дори-дармон воситалари ва фармацевтика маҳсулотларининг ноқонуний олиб ўтилишига қарши чора-тадбирлар давом эттирилмоқда.

Жумладан, "Москва — Самарқанд" йўналишида парвозини якунлаган Ш.Кахаровнинг қўл юклари ўрнатилган тартибда божхона кўригидан ўтказилганда, стоматологик фаолиятда фойдаланиладиган 3 турдаги 840 қути тиббий воситалар борлиги аниқланди. Божхона баённомасида ва оғзаки сўровлар пайтида маълум қилинмаган ушбу маҳсулотларнинг умумий қиймати 14 миллион сўмни ташкил қилар экан.

Москвадан учиб келган Т.Абдумажидовнинг "аптечка"сидан эса 14 турдаги 2900 донадан ортиқ дори-дармонлар жой олганига нима дейсиз? Қарангки, қиймати салкам 2,7 миллион сўмлик мазкур фармацевтик маҳсулотларга тегишли ҳужжатларни тақдим қила олмаган ушбу қонунбузар наманганлик божхоначилар қаршисида ер чизиб қолди. Шунингдек, вилоят божхоначилари томонида Янгиқўрғон туманида ҳаракатланаётган "ГАЗ-3129" русумли автомашина тўхтатиб текширилганда, унда ушбу туманда истиқомат қилувчи О.Юлдашевга тегишли бўлган салкам 500 дона "Алоэ" дори воситалари ноқонуний равишда олиб кетилаётганлиги аниқланди. Айланма йўллар орқали республикамизга олиб кирилган ушбу дори воситаларининг қиймати 1,5 миллион сўмдан ортар экан.

"Тошкент" халқаро аэропортида ҳам сохта фармацевтлардан бирининг фаолиятига чек қўйилди. Гап шундаки, Истанбулдан қайтган қўқонлик Д.Шадманов 43 минг дона "Atarax" таблеткалари ва 762 дона "Fraxiparine" номли дори воситаларини қўл юклари орасига яширган ҳолда олиб ўтишга уринган пайтда фош қилинди.

Маълумки, Вазирлар Маҳкамасининг 2000 йил 31 июлдаги **"Гиёҳвандлик воситалари, психотроп моддалар ва прекурсорларни Ўзбекистон Республикаси ҳудуди орқали олиб кириш, олиб чиқиш ва транзит тарзида ўтказиш тўғрисида"**ги қарорига мувофиқ гиёҳвандлик воситалари, психотроп моддалар ва прекурсорларни олиб кириш (олиб чиқиш)га сертификатлар ва транзит тарзида ўтказишга рухсатномалар Ўзбекистон Республикасининг Соғлиқни сақлаш вазирлиги томонидан берилади. Шунингдек, ушбу қарорда Ўзбекистон Республикасида назоратга олинадиган гиёҳвандлик воситалари, психотроп моддалар ва прекурсорлар рўйхатлари ҳам тасдиқланган.

Яқинда Тошкент шаҳар божхона бошқармаси "Бош почтамт" божхона пости ходимлари томонидан мазкур рўйхатга киритилган бир қатор дори воситаларининг ноқонуний равишда олиб кирилишига нуқта қўйилди. Жумладан, пойтахтимизда истиқомат қилувчи Р.Галина номига Исроилдан юборилган почта жўнатмаси ўрнатилган тартибда божхона кўригидан ўтказилганда, буюмлар орасида 6 турдаги салкам 90 дона таблетка, шу жумладан, психотроп таблеткалар ҳам юборилгани аниқланди.

Исроилдан йўлланган яна бир жўнатмадаги 30 дона "Диазепам" психотроп таблеткалари ҳам пойтахтлик К.Екатеринага насиб қилмади.

"Келес" темир йўл божхона постида эса Россия Федерациясига отланган З.Анастасиянинг 21 дона "Фенозепам" психотроп таблеткаларини божхоначиларнинг кўзини шамғалат қилишга уринган ҳолда ўзи билан олиб чиқиб кетиш режаси наф бермади. Шунингдек, пост ходимлари "Москва — Тошкент" йўналишидаги поезд йўловчиси А.Ганиеванинг ноқонуний олиб киришга уринган салкам 22 миллион сўмлик товар-моддий бойликлари орасида 7 турдаги 1,5 минг дона дори-дармон воситалари ҳам борлигини аниқлашди.

Шу каби ҳолат Тошкент вилояти божхона бошқармаси ходимлари томонидан ҳам фош қилинди. Юртимизга кириб келаётган қўшни давлат фуқароси М.Умартаев 31 та "Фенозепам" таблеткаларини божхона баённомасида ва оғзаки сўров вақтида қайд этмасдан, олиб ўтишга уринган пайтда тўхтатиб қолинди.

Ҳозирда юқоридаги ҳолатлар юзасидан божхона суриштирувлари ва текширув жараёнлари давом эттирилмоқда.

Рақамларга мурожаат қилсак, республикамиз божхоначилари томонидан бошқа ҳуқуқни муҳофаза қилувчи идоралар вакиллари билан ҳамкорликда 2012 йил давомида ҳамда жорий йилнинг ўтган даври мобайнида аниқланган 200 дан ортиқ қонунбузарлик ҳолатларида сифати кафолатланмаган ва тегишли ҳужжатлари бўлмаган қиймати салкам 1,8 миллиард сўмлик дори-дармон воситалари ва фармацевтика маҳсулотларининг ноқонуний олиб ўтилишига чек қўйилди.

Кези келганда таъкидлаш жоизки, дори-дармон харид қилаётган юртдошларимиз зиммасида ҳам катта масъулият ётади. **"Истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида"**ги Қонуннинг 6-моддасига кўра, ишлаб чиқарувчи (ижрочи, сотувчи) истеъмолчига ўзи реализация қилаётган товар (иш, хизмат)лар ҳақида ўз вақтида зарур, тўғри ва тушунарли маълумот бериши шарт. Жумладан, дориларни харид қилиш чоғида ҳам харидор дорихона сотувчисидан сотиб олинаётган дори-дармоннинг сифатини тасдиқловчи мувофиқлик сертификатини талаб этишга ҳақли.

Ҳусен ТАНГРИЕВ,
Давлат божхона қўмитаси Матбуот хизмати катта инспектори

Адлия ёрдам берди

Қўлланилган жарима

бекор қилинди

СУРХОНДАРЁ ВИЛОЯТИ адлия бошқармаси томонидан жорий йилнинг ўтган даври мобайнида хорижий инвестициялар ва хорижий инвестициялар иштирокидаги корхоналарнинг фаолиятини ҳуқуқий ҳимоя қилиш йўналишида бир қатор ишлар амалга оширилди.

ЖУМЛАДАН, Қумқўрғон туманида фаолият юритаётган Ўзбек-Юнон "Олтин чигит" қўшма корхонаси томонидан етказиб берилган маҳсулот учун 2012 йил март ойидан буён "Пайтуғ пахта тозалаш" очиқ акциядорлик жамияти тўловни амалга оширмаётганлигидан норози бўлиб ёзган мурожаати ўрганилди ва натижалари бўйича Андижон вилояти хўжалик судига умумий қиймати 145.454.246,4 сўмлик даъво аризаси киритилди.

Бундан ташқари, бошқарма томонидан хорижий инвестициялар ва хорижий инвестиция иштирокидаги корхоналарнинг фаолияти юзасидан мониторинглар ўтказиб келинмоқда.

Термиз шаҳрида фаолият юритаётган "Меридиан отель" Ўзбекистон — Германия қўшма корхонасида 2012 йил февраль ойида вилоят Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш бош бошқармаси томонидан режали текшириш ўтказилганлиги мазкур мониторинг натижасида аниқланди.

Текширишда бош бошқарма ходимлари қўшма корхонанинг ходимлар бўйича мутахассиси О.Қаҳҳорова ҳамда техника бўйича жавобгар Ў.Жабборовга нисабатан Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекснинг 49-моддаси, 1-қисмига асосан маъмурий баённома расмийлаштириб, жарима қўллаш юзасидан қарор қабул қилган.

Мазкур маъмурий баённома ҳамда чиқарилган қарор ноқонуний бўлганлиги сабабли адлия бошқармаси томонидан уларни бекор қилиш бўйича тақдимнома киритилди.

Тақдимнома ижроси таъминланиб, вилоят Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш бош бошқармаси бошлиғининг 2013 йил 20 мартдаги 1-сонли қарори билан қўлланилган маъмурий жаримага тортиш ҳақидаги қарори бекор қилиниб, ундирилган умумий қиймати 377.520 сўм жарима суммаси қайтарилди.

Фарҳод РУСТАМОВ,
Сурхондарё вилояти адлия бошқармаси масъул ходими

Фаолият

Ҳисоботлар даврийлиги

қисқартирилди

ПРЕЗИДЕНТИМИЗНИНГ 2012 йил 16 июлдаги "Статистик, солиқ, молиявий ҳисоботларни, лицензияланадиган фаолият турларини ва рухсат бериш тартиб-тамойилларини тубдан қисқартириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Фармонининг қабул қилинганлиги тадбиркорлик ривожини таъминлаб, ўз навбатида, мамлакат иқтисодий қудратини янада ошириш, унинг ривожланган давлатлар қаторига кириши учун муҳим замин яратмоқда.

ТАДБИРКОРЛИК субъектлари фаолиятини қўллаб-қувватлаш, улар учун янада қулай шароит яратиш, ҳисобот ва уни тақдим этиш тартибини такомиллаштириш мақсадида статистика соҳасида ҳам қатор ижобий тадбирлар амалга оширилмоқда. Хусусан, юқоридаги Фармоннинг қабул қилиниши муносабати билан 65 та давлат статистика ҳисоботи шакллари ва 23 та давлат статистика ҳисоботларининг тақдим этиш даврийлиги қисқартирилди.

Масалан, кичик тадбиркорлик субъектлари учун ҳисоботлар тизими сезиларли даражада қисқартирилди. Бунда, микрофирмалар томонидан бир йилда 4 марта ўрнига фақат 1 марта, фермер хўжаликлари томонидан 5 марта ўрнига йилда 3 марта ҳисоботлар тақдим этилади. Шунингдек, мазкур Фармон билан 2013 йилдан бошлаб, микрофирмаларнинг фақат йиллик ҳисобот тақдим этишлари, унинг ўрнига микрофирмаларда танлама кузатувларни ўтказиш тартиби белгилаб қўйилди.

Шу билан бирга, мазкур Фармонда ҳисоботларни топширишнинг электрон тизимига ўтиш масалаларига алоҳида эътибор берилган бўлиб, унга асосан 2014 йилга бориб барча ҳисоботларни электрон шаклда тақдим этиш мумкин бўлади.

Бугунги кунда хўжалик юритувчи субъектлар учун 107 турдаги статистика ҳисоботларини интернет тармоғи орқали электрон рақамли калитдан фойдаланган ҳолда тақдим этиш имконияти яратилган бўлиб, 2013 йил 1 апрель ҳолатига Бухоро вилояти бўйича 10317 та хўжалик юритувчи субъект статистика ҳисоботларини электрон шаклда тақдим этди. Ушбу тизимнинг қулайлиги шундаки, тадбиркорлар ўзларининг офисларида ёки уйларида Интернетга уланган компьютердан www.stat.uz ва www.buxstat.uz сайтларига кириб, керакли ҳисобот дастурини ўз шахсий компьютерига кўчириб, бемалол ҳисоботларни электрон шаклда узатишлари мумкин.

Бунинг учун тадбиркорлар интернет тармоғига уланган ҳамда электрон рақамли калитга эга бўлишлари лозим, статистика ҳисоботи учун алоҳида электрон рақамли калит шарт эмас, бунда солиқ органларидан олинган электрон рақамли калит билан давлат статистика ҳисоботларини ҳам электрон шаклда юбориш мумкин.

Бу орқали тадбиркорларнинг анча вақтларини тежашга, турли оворагарчиликларнинг олдини олишга ҳамда ўз масалаларининг қисқа муддатларда ҳал қилинишига эришилмоқда.

Баҳодир ГИЯЗОВ,
Бухоро вилояти статистика бошқармаси бошлиғи

Қонун моҳияти

Маҳалладаги маслаҳат марказлари

оилавий тадбиркорларга мададкор бўлади

ЯНГИ таҳрирдаги "Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари тўғрисида"ги ва "Фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) ва унинг маслаҳатчилари сайлови тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси қонунлари 2013 йил 22 апрелдан бошлаб қонуний кучга кирди.

ЯНГИ ТАҲРИРДАГИ мазкур қонунда фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органларига тадбиркорлик фаолиятини ривожлантиришга кўмак бериши юзасидан қоидалар киритилди. Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари тегишли ҳудудда тадбиркорлик фаолиятини, шу жумладан, оилавий тадбиркорлик ва ҳунармандчилик фаолиятини ривожлантиришга кўмаклашиш мақсадида маслаҳат марказлари ташкил этишга ҳақли. Маслаҳат марказлари юридик шахс бўлмайди. Маслаҳат марказлари фаолияти билан боғлиқ харажатлар фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органларининг ўз маблағлари ҳисобидан, шунингдек, юридик ва жисмоний шахсларнинг ҳомийлик хайриялари ҳисобидан қопланади.

Давлат органлари маслаҳат марказлари фаолиятини ташкил этишда фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларига кўмаклашади, маслаҳат марказлари ўз вазифаларини амалга ошириши учун фуқаролар йиғинларига белгиланган тартибда бинолар беради.

Тегишли ҳудудда жойлашган таълим муассасалари фуқаролар йиғини сўровига биноан маслаҳат марказларига қисқа муддатли курсларни ўтказиш учун бўш ўқув хоналарини бериб туриши мумкин.

Давлат органлари корхоналар, муассасалар, ташкилотлар вакиллари, шунингдек, фуқаролар маслаҳат марказларининг ишида қатнашиши, хусусан, қисқа муддатли курсларда таълим ва тегишли ҳудудда тадбиркорлик фаолиятини ривожлантириш масалалари бўйича маслаҳатлар бериши мумкин.

Маслаҳат марказлари:

— тадбиркорлик фаолиятини ташкил қилмоқчи бўлган, тегишли ҳудудда яшовчи фуқароларни иқтисодиёт, бухгалтерия ҳисоби, тадбиркорлик фаолияти тўғрисидаги ва солиқ тўғрисидаги қонун ҳужжатлари асосларини ўргатиш бўйича қисқа муддатли курслар ташкил этади, шунингдек, уларга тадбиркорлик фаолияти субъектларига қонун ҳужжатларида белгиланган имтиёзлар ва преференциялар ҳақида маълумот беради;

— бандликка кўмаклашиш ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш марказлари билан биргаликда ёшларнинг тегишли ҳудудда жойлашган корхоналар, муассасалар ва ташкилотларга, шунингдек, ҳунармандларга бириктирилишига кўмаклашади;

— тегишли ҳудудда яшовчи фуқароларга тадбиркорлик фаолиятини ташкил этишда, шу жумладан, тадбиркорлик фаолияти субъектларини давлат рўйхатидан ўтказиш учун тегишли ҳужжатларни тайёрлашда кўмаклашади;

— тегишли ҳудуддаги тадбиркорлик фаолияти субъектларига, шу жумладан, оилавий тадбиркорлик ва ҳунармандчилик фаолияти субъектларига қонун ҳужжатларида белгиланган имтиёзлар, преференциялардан фойдаланишда, тадбиркорлик фаолиятини ривожлантириш мақсадида кредит олиш учун тегишли ҳужжатларни тайёрлашда кўмаклашади.

Маслаҳат маркази тўғрисида низом фуқаролар йиғини томонидан тасдиқланади.

Янги ва эски таҳрирдаги қонунларни солиштирганда шу нарса аёнлашадики, янги ишлаб чиқилаётган қонунлар давр талабини ҳисобга олган ҳолда кун сайин такомиллашиб бормоқда, натижада, фуқаролик жамиятининг асосий институтларидан бири бўлган ўзини ўзи бошқариш органларининг фаолияти янада юқори поғонага кўтарилди, десак муболаға бўлмайди.

Комилжон ҚАЛАНДАРОВ,
Тўрткўл тумани "Guldursunlik advokat" адвокатлик бюроси адвокати

Турмуш чорраҳаларида

Хазон бўлган умр

ёхуд бир оила кечмиши

ФАЙЛАСУФЛАРДАН бири шундай деган эди: "Никоҳдан ўтиш мажбурий эмас, лекин никоҳдан ўтдингми унинг қонун-қоидаларига бўйсунишга мажбурсан". Бу билан файласуф никоҳнинг инсон ҳаётида муҳим ўрин тутишини ва унинг муқаддаслигини айтмоқчи бўлгани аниқ.

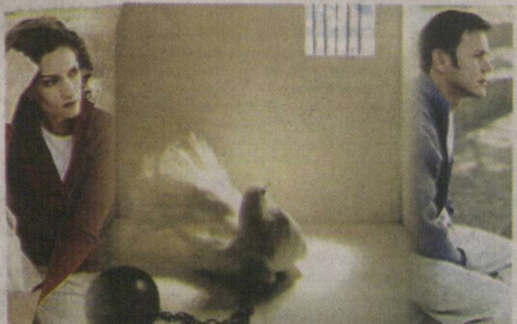

БОТИР Лайло (исмлар ўзгартирилган) билан никоҳдан ўтди-ю, аммо оила қонун-қоидаларига бўйсунишни эп кўрмади ва алал-оқибат турмуш ўртоғининг умр зарварақларига нуқта қўйилишига ҳамда норасида гўдакнинг пешонасига "етимлик" тамғаси босилишига сабаб бўлди.

Тақдирлари аянчли тугаган Ботир ва Лайлонинг ҳаёти аслида шундай бошланган эди.

Бир-бирларига кўнгил қўйиб, орзу-умидлар ила 2005 йилнинг куз ойида бир ёстиққа бош қўйган бу жуфтликнинг турмуши бошиданоқ чаппасига кетди. Т…нинг дастлабки кунлариданоқ Ботир турмуш ўртоғи Лайлога "уйга келган ўртоқларимга чой қуйиб узатмадинг", дея уни дўппослаб уради. Дўппослаш бора-бора Ботир учун одатга айланади, ҳар хил баҳоналарни рўкач қилиб хотинини урадиган бўлди. Шу орада улар фарзанд кўришади, аммо, бу ҳодиса ҳам оила риштасини мустаҳкамлай олмади. Аксинча, Лайлони энди сен "фалончисан", фарзандинг ҳам меники эмас, дея унга руҳий ва жисмоний озор етказа бошлайди. Унинг бу одатини на ота-онаси, на маҳалла-кўй қолдиролмади. Оилада иноқликни тиклаш учун, уни парчаланишдан асраш учун турли усулларни қўллашди. Аммо оиладаги келишмовчилик якун топмади.

Охир-оқибат Лайло Ботирга ортиқ сен билан яшамайман, дея отасининг уйига кетиб қолди. Бироз вақт ўтгач уларни ота-оналари яна яраштириб қўйишди. Мақсад ёш оилани асраб қолиш эди. Бироқ... Ҳеч вақт ўтмасдан, Лайло ўз жонига қасд қилди.

Жиноят ишлари бўйича Нуробод тумани суди мазкур мудҳиш воқеа тафсилотларини ўрганиб, Ботирга қонуний ҳукм чиқарди ва унга озодликдан маҳрум этиш жазосини тайинлади. Ботирни энди, балки бу жазо тузатар, аммо Лайлонинг ҳаёти қайтмайди, ёш гўдак пешонасидан эса "етимлик" тамғаси ўчмайди.

Азим ҚОДИРОВ,
"Инсон ва қонун" мухбири

Реклама ва эълонлар

Ҳурматли юртдошлар!

ASAKA BANK

"Асака" банки (ОАЖ)

қуйидаги миллий валютадаги муддатли янги омонат турини таклиф этади:

"НАВРЎЗ — 2013"

Ушбу омонатнинг сақланиш муддати 13 ой бўлиб, ҳисобланган фоизлар ҳар ойда ёки омонат муддати тугагандан сўнг берилади.

Филиаллар	Код	Телефон
Тошкент шаҳар филиали	371	120-83-13
Автотранспорт филиали	371	120-39-95
Шайхонтоҳур филиали	371	140-39-36
Юнусобод филиали	371	221-80-67
Сирғали филиали	371	258-67-49
Тошкент вилояти филиали	371	120-84-13
Андижон вилояти филиали	374	224-40-96
Асака филиали	374	233-13-69
Фарҳод филиали	374	226-97-53
Фарғона вилояти филиали	373	224-70-83
Марғилон филиали	373	237-12-37
Олтиариқ филиали	373	432-10-11
Қўқон филиали	373	552-61-04
Наманган вилояти филиали	369	226-94-75
Навоий вилояти филиали	436	223-54-32
Зарафшон филиали	436	573-18-78
Бухоро вилояти филиали	365	223-71-94
Бухоро шаҳар филиали	365	770-11-27
Самарқанд вилояти филиали	366	231-08-86
Афросиёб филиали	366	221-77-56
Қашқадарё вилояти филиали	375	221-12-93
Сурхондарё вилояти филиали	376	770-82-12
Қорақалпоғистон филиали	361	770-60-59
Хоразм вилояти филиали	362	226-97-78
Сирдарё вилояти филиали	367	225-44-03
Жиззах вилояти филиали	372	226-43-11

Ушбу омонат турини банкнинг барча филиалларида очиш мумкин. Мурожаат учун: "Асака" банки (ОАЖ) филиаллари телефонлари: 120-39-81, 120-39-60, 120-39-63.

"Асака" банки (ОАЖ) сармоянгизни сақланиши ва кўпайишини кафолатлайди! Барча омонатларингиз Фуқароларнинг банклардаги омонатларини кафолатлаш фонди томонидан кафолатланади.

Сизнинг омонатларингиз:

- *солиқлар ва мажбурий тўловлардан озод!*
- *маълумотлар сир сақланиши тўлиқ кафолатланади!*
- *эгалик ва тасарруф ҳуқуқи ўз ихтиёрингизда!*
- *миқдори чекланмаган!*

Хизматлар лицензияланган.

Қашқадарё вилояти адлия бошқармасининг 2013 йил 3 майдаги 54-ум-сонли буйруғига асосан Қарши шаҳридаги "Мадад маслаҳатчи" адвокатлар ҳайъати адвокати Кенгбоев Абдурахмат Хушвақтовичга адлия бошқармаси томонидан 2009 йил 19 июнда берилган KS 000016-серияли адвокатлик фаолияти билан шуғулланиш ҳуқуқини берувчи лицензия "Адвокатура тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг 15-моддасига асосан амал қилиши суд хукми қонуний кучга киргунига қадар ёхуд реабилитация қилувчи асосларга биноан уни жиноий жавобгарликдан озод этиш тўғрисида қарор қабул қилингунига қадар тўхтатилди.

Қашқадарё вилояти адлия бошқармасининг 2013 йил 3 майдаги 53-ум-сонли буйруғига асосан адвокат Ярбазаров Хайрулла Бутаевичга адлия бошқармаси томонидан 2009 йил 19 июнда берилган KS 000010-серияли адвокатлик фаолияти билан шуғулланиш ҳуқуқини берувчи лицензия Қарши шаҳар "Sohibquron izdoshlari himoyasi" адвокатлик фирмасига ишга кирганлиги сабабли тикланди.

Навоий вилояти адлия бошқармасининг 2013 йил 30 апрелдаги 33-ум-сонли буйруғига асосан Навоий шаҳридаги "Shans-NIKA" адвокатлик фирмаси адвокати Тухтаев Исраил Бабаярович вафот этганлиги муносабати билан унга адлия бошқармаси томонидан 2009 йил 4 июнда берилган NV №000054 рақамли адвокатлик фаолияти билан шуғулланиш ҳуқуқини берувчи лицензиянинг амал қилиши ҳамда адвокатлик мақоми тугатилди.

Фарғона вилояти адлия бошқармасининг 2013 йил 2 майдаги 127-ум-сонли буйруғига асосан Учкўприк тумани "Нажот" адвокатлик фирмаси адвокати Дўлтаев Ўрмон Вахобжонович Фарғона шаҳар "Фар одил инсон ҳимоячиси" адвокатлар ҳайъатига кирганлиги муносабати билан адвокатлик мақоми 2013 йил 2 майдан тикланди. (Лицензия 10.10.2011 йил FE №000209, адвокатлик гувоҳномаси №284, 02.05.2013 й.)

Тошкент вилояти адлия бошқармаси жамоаси Зангиота туманидаги 10-сонли давлат нотариал идораси нотариуси Шоира Ташмуҳамедовага онаси
Шарифа ТАШМУҲАМЕДОВАнинг
вафоти муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдиради.

Бухоро вилояти адлия бошқармасининг 2013 йил 29 апрелдаги 81-ум-сонли буйруғига асосан "BUKHARA ONLINE ADVOKAT" адвокатлик фирмаси адвокати Тиллоев Иззатилло Зиёдуллоевичнинг тўхтатиб турилган адвокатлик мақоми унинг "Адолат манзили" адвокатлик фирмаси шериклари таркибига кириши муносабати билан бошқарма бошлиғининг 2013 йил 1 майдаги 89-ум-сонли буйруғига биноан тикланди.

Самарқанд вилояти адлия бошқармаси жамоаси бошқарманинг етакчи маслаҳатчиси Озоджон Шодиқуловга отаси
Зикирё ШОДИҚУЛОВнинг
вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

ИНСОН ва ҚОНУН 1996 йилнинг январидан нашр этилади

МУАССИС: ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ АДЛИЯ ВАЗИРЛИГИ

www.minjust.uz

2007 йил 3 январда Ўзбекистон Матбуот ва Ахборот агентлигида 0081-рақам билан рўйхатга олинган

ISSN 2010-7697

Бош муҳаррир: Қўчқор НОРҚОБИЛ

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:

Ражабова Мавжуда Абдуллаевна
Қўчқор Тоғаев
Турсунов Тўлқин Мирзаевич
Очилов Алижон Мухлисович
Муҳаммаджонов Омонулла Зокирович
Султонов Алимқул Тошбекович
Мамадалиев Зайниддин Очилович

Навбатчи: Ёрбек ИСКАНДАРОВ

Саҳифаловчи-дизайнер: Тўлқин РАУПОВ

Нашр индекси: 137

«ИНСОН ВА ҚОНУН» газетаси таҳририяти компьютер базасида терилди ва саҳифаланди. А-2 бичимда, 2 босма табоқ ҳажмда, офсет усулида «Ўзбекистон» нашриёт матбаа ижодий уйида чоп этилди.

Корхона манзили: Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси 30-уй.

Буюртма j-7116. **Тиражи — 22416.**

Босишга топшириш вақти — 21.00 Топширилди — 19.00

МАНЗИЛИМИЗ: 100047, Тошкент ш., Сайилгоҳ кўчаси-5. Тел: 233-95-31, Факс: 233-84-50

Баҳоси келишилган нархда

1 2 3 4 5